

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétlőn szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyv. irodája
Kazinczy-utca.
Telef. szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Volnicz-palotában
Telef. szám 41.

Nyitvatartás 20 krajczár

A megerősödött pártok.

A nemzeti pártnak a kormánypártba történt beolvadásának első híre alkalmával már hangsúlyoztuk azt, hogy ez a beolvadás nemcsak a domináló kormánypárt, hanem az ezzel közjogilag szemben álló függetlenségi pártnak is a megerősödésére szolgált.

Az ék, amely eddigelé a két határozott irányú és közjogilag össze nem egyeztethető két párt között volt, eltűnt. Ezzel első sorban is a politikai közkerkölcsök részére történt egy hatalmas szolgálat, mert éppen a nemzeti párt volt az, amely a kétszínűsödésnek kiválóan alkalmas talaja volt.

A politikai bujkálás hívei leginkább ebbe a pártba szerették meghuzni magukat, mert erre is, arra is nyitva volt a kapu s csak éppen gusztus dolga volt, hogy melyik kapun lépjen át valaki a pártból a másikba.

A fuzió megtörténte az idők logikájának a következménye. Alkalmassnak tűnt fel mostan azáltal, hogy a kormányelnökséget Széll Kálmán vette át, akinek regimje, amint eddigelé is országszerte prounciálva van az új és holdgabb aera kezdetét jelenti.

Különösnek csak egy dolog tűnhetik fel. Az, hogy alig hangzottak el Széll Kálmánnak a szavai, hogy az elvek teljes integritásának fentartásával jött létre az országban a közbéke, ugyszólván a már rákövetkező perczben megvolt a fuzió. A nemzeti párt is tehát fentartotta elveit és mégis beolvadt. Hát ezt ne hitessük el magunkkal, mert ez képtelenség, amelynek csak egyik fele lehet igaz.

De a közbéke nem firtatja az okokat és indokokat és megelégszik az eredménnyel. Az a bizonyos fátyol, amely — sajnos — nekünk, magyaroknak mindig elő kell rántanunk a visszatérő időközökben, most újlag elő lett rántva és újra fátyolt borítottunk erre is, meg arra is.

Jobb is így, mert a politikai eseményeknél jobb, ha a mult csak intő példaul és tanulságképen áll előttünk, nem pedig mint egy arzenál, amelyből

a gyűlölködés és a megtorlás fegyvereit szedhetjük elő, amelyekkel csak ártunk magunknak és az országnak.

Vegyük tehát a megteremtett helyzetet bírálatunk kiinduló pontjául és ne igyekezzünk a történetek felett rágódni és nézzük azt, hogy hol kell javítani, építeni, avagy esetleg rombolni.

A mostan megteremtett politikai helyzet pedig megnyugvásunkra szolgál.

A kormánynyal szemben áll egy olyan ellenzéki párt, amely nagy és szavahihető komolysággal nyugtatta meg az országot, hogy elveinek diadalához nem óhajlja igénybe venni azokat a parlamenti fegyvereket, amelyek bizony vesélyeseknek bizonyultak az ország összes érdekeire.

Örömmel kell tehát látnunk ilyen körülmények között, hogy az ellenzék is megerősödött, ha nem is abban az arányban, mint a kormánypárt, de mindenesetre erkölcsi fokozatokban.

Az igazi parlamenti fegyverek harcának ideje előtt állunk tehát és nem hisszük, hogy szentségtelen kezek a lovagias kard mellőzésével a bothoz fognak nyulni.

Öseink példája legalább nem tanított erre!

— **A miniszterelnök leirata a városhoz.** Széll Kálmán kormányelnök a következő leiratot küldte Szabadka sz. kir. város közönségéhez:

2844/M. E. I.

Ő császári és apostoli Királyi Felsége báró Bánffy Dezső urnak, hivatali elődömnök, miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében folyó évi február hó 26-án kelt legfelsőbb kéziratával engem magyar miniszterelnökkévé legkegyelmesebben kinevezni s előterjesztésem folytán ugyanazon napon kelt legfelsőbb elhatározásával báró Fejérváry Géza urat honvédelmi, Lukács László urat pénzügyi, Wlassics Gyula urat valás- és közoktatásügyi, Darányi Ignác urat földmívelésügyi, Cséh Er-

vin urat horvát szlavon-dalmát-tár-czanékküli, gróf Széchényi Manó urat legmagasabb személye körüli, Plósz Sándor urat igazságügyi és Hegedüs Sándor urat kereskedelemügyi miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni s engem a belügyi tárca vezetésével ideiglenesen megbízni méltóztatott.

Midőn erről a törvényhatóságot új állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesitem, egyszersmind annak a várakozásnak adok kifejezést, hogy engem és minisztertársaimat legkegyelmesebb urunk Ő Felsége bizalma által elének tűzött megoldásában törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal és erélylyel támogatni fog.

Budapesten, 1899. február 26-án.

Széll Kálmán.

Különfélék.

— **Sportvasora.** A helybeli Sport-egylet f. hó 2-án este a Nemzeti Casinó helységében kitünően sikerült társas vacsorát rendezett. Jelen voltak mint egy hatvanan, nagyobb részt az érdeklődő fiatalokból. Miután ezen estély fényesen sikerült Matkovich Miklós művezető indítványára határozatba ment, hogy minden hó 1 ső csütörtökjén társas vacsorát rendeznek, leginkább a Sportkérdések megvitatása és a Sport egészséges eszméjének terjesztése céljából. Ennyi kedélyességet rég nem látnunk mint ezen a vacsorán, melynek csak a hajnal vetett véget. A kitünően készült ételek meleg elismerésben és kitartó pusztításban részesültek az edzett tornászok által. Az est központja Pertich Mihály árvaszéki elnök, mint a volt tornaegylet alapítója és elnöke a kinek a Sport eszmére vonatkozó fejtegetéseit és jóízű adomát a lelkes fiatalok ihlettel hallgatta és azt szünni nem akaró éljenzéssel honorálta. Mint halljuk az eszmecsere legfőképp a vízi Sport meghonosítása körül folyt, s azt Dr. Mamusich Bódog egyleti titkár ki is fejtette. Reméljük, hogy az eszme még e nyáron tetté válik. A megvalósulásnak nincs más akadálya mint a Pálics vizét előntő hinár, mely a csolnakázást majd nem lehetetlenül teszi. A hinár kipusztítása tehát most már nemcsak a fürdőző közönség, hanem az annyira óhajtott vízi Sport érdeke is.

— **Névmagyarosítás.** Osztrogonacz Balázs tanító „Ormai“-ra és Beck József M. á. v. mozdonyvezető „Palotai“-ra magyarosították nevüket belügyministeri engedélylyel.

— **Választás.** Apatinban f. hó 28-án Strumberger Tamás 79 szavazattöbbséggel állami adópénztárnokká választott meg.

— **Ferenczi Frigyes jutalomjátéka.** Mikor az ember egy téli kabátot egy sapkát és egy abból kikandikáló orrot lát — akkor biztosra veheti, hogy ez a Ferenczi Friczi. Ennek a Ferenczi Frigyesnek szintársulatunk nagytehetségű komikusának, amint értesültünk még e hét tolyamán lesz a jutalomjátéka. A jóképű és népszerű ugynevezett »nagy alak«-nak erre az estélyére lapunk felelős szerkesztője: Dr. Csillag Károly irt egy egyfelvonásos bohózatot amelynek kupléihoz rendkívül sikerült zenét irt ugyancsak egy helybeli szerző, akinek a nevét eddigél még nem sikerült megtudnunk. A bohózat direktje Ferenczi testére lett szabva, tehát nem is valami nagy és nem is valami tulságosan komoly. A darab Paliacson játszik és a helyi vonatkozások éppen a szabadkaiakra nem lesznek érdektelenek, anélkül, hogy azok bárkire is kellemetlenül hatnának. Ferenczi (Repkényi Manó) ebben a darabban mindenáron egy ángliusnak akarja eladatni a város által Paliacot. Az ángliust a különben is ánglius eredetű Lomniczy fogja adni. Nagyobb szerepe lesz még Lomniczynénak. A többi szereplőket még nem jelölhetjük meg. Nem féltjük a jutalomjáték anyagi eredményét sem, mert a mi kis nagy komikusunkat minden ember szereti a városban és mulat rajta nemcsak a színházban, hanem még az utcán is, ahol még a kofanénikék is ujjal mutatnak rá, hogy: ez a kis Ferenczy!

— **Megszüntetett bűnügy.** Emlegettük, hogy I. J. és B. M. törvényszéki hivatalnokokat a kir. Ügyészség hivatali titok elárulásának vétsége miatt vád alá helyezte. A szegedi kir. Itéltőbíróság felmentette őket a vád alól, ezen felmentést a kir. Curia is helybenhagyta.

— **Uj Népbank a Bácskában.** Mint verbászi tudósítónk írja, Ujverbászson a napokban az Önszegélyző egyesület közgyűlést tartott, a melynek az volt a tárgya, hogy Ujverbászson „Népbankot“ létesítsenek.

— **Érdekes vendégzereplés.** R ó n a i n é Balogh Etel, a szegedi színház kitűnő művésznője, mint örömmel halljuk, közelébb vendégzerepleni fog városunkban s két-három legjobb szerepét fogja bemutatni közönségünknek, melynek a kiváló színésznő több saison-on át kitüntetett kedvence volt. Midőn ezen érdekesnek ígérkező vendégzereplés fölötti őszinte örömiünknek kitejezést adunk, egy-szersmind elismerésünket is fejezzük ki Pesti Ihász Lajos színigazgatónak, ki az idény végéig hasonló kitűnő erők felléptetésével iparkodik vonzóvá tenni.

— **Óriási tűz Bezdánban.** Óriási tűzvész pusztított február hó 28-án Bezdán községben. Tudósítónk erre vonatkozólag még a következőket írja: Összesen 30 ház 60 melléképülettel. Nagymennyiségű takarmány, gabona, 3 ló, 1 tehén, 1 bornyu, több sertés és igen sok apró jószág lett a tűz martaléka. A kár, tekintve, hogy a gabona és takarmány mennyisége biztosan nem tudható, precízen nem állapíthatott meg eddig. Ugy hírlik azonban, hogy a kár meghaladja esetleg a 100,000 frtot is. Alighogy a tűz olyan veszedelmes jelleget öltött, megérkezett Zomborba a hivatalos távirati jelentés Karácson Gyula alispánnak és Tárcazy Dezső főszolgabíróknak. Ugy az alispán, mint a főszolgabíró, valamint Városv László főszámvéveő azonnal Bezdánba utaztak; kiutazott azonnal a hely-

színére Vujevich Lajos szolgabíró és Halm Ottó rendőrfelügyelő is. A zombori önk. tűzoltó egyesület is kiment teljes felszereléssel. A nép nyugodtan viselkedett s az oltási munkálatokban buzgón segítkezett. A bezdáni tűzoltó-egyesület rendkívül buzgalmat fejtett ki, valamint a szomszéd falvakból érkezett tűzoltó-egyesületek is. Különös elismerés illeti a zombori tűzoltó-egyesületet, amely — mint szemtanuk állítják — valóban bámulatos ügyességet tanusított és szerfelett nagy munkát végzett. Szigeti István, Bertalan Imre és Gombos Nándor tűzoltók jártak most is a jó példával elől. Az egyesületnek e három kipurált tagja eddig is minden alkalommal a legteljesebb elismerést és dicséretet érdemelte ki. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a tűz csupa jómódu ember ingatlanait és gabonáját hamvasztotta el; így tehát a tűz következtében inség nincs. Az új-utca lakói mind csupa jómódu német ajku polgárok. A házak különben egytől-egyig biztosítva voltak, a gabona azonban nem. Karácson Gyula alispán a késő esti órákig a helyszínen maradt. A tűz keletkezésének oka valószínűleg vigyázatlanság. A vizsgálat eddig még nem derítette ki.

— **Nem rossz indok.** — Kár, hogy anyósról szól. Törvényszékünk előtt azzal védekezett Fellengér Pál, hogy ő mikor a büncselekményi elkövetése részeg volt. Mikor megkérdezték tőle, hogy mivel tudja ezt bizonyítani azt felelte, hogy két tanum van arra, hogy akkor csókoltam meg az anyósomat. Csak nem gondolja a tekintetes törvényszék, hogy józan állapotban ilyesmit elkövetek.

— **Puskaporos levegő.** A városházán alig mulik el egy affér, újból friss, személys — lovagias és egyéb című differenciákról hallunk rebesgetni. A szomorú a dologban az, hogy hivatalos dolgok — áttereltek a lovagias terere úgy ha a mai nap folyamán 3 olyan afférről hallottunk rebesgetni amelyek egyszerre keresztek egymást. Azt, hisszük, hogy nem kell majd e témára visszatérnünk. Ha valóban bizonyulnak e rebesgetések úgy mi a „hivatalos“ rész iránt fogunk érdeklődni, mert nagyon szívesen mondunk le arról, hogy a személyes motívumokat hozzuk felszínre.

— **Dus, érdekesítő, valóban szenzációt keltő** tartalommal jelent meg a „Rejtelmes világ“, emez egyetlen modern spiritalista hetilap legújabb száma. Magyaros zamattal irt közleményei közül kiemeljük a következőket: A csalhatatlan materializmus. Irta: báró Mikos János. — Eusapia Paladino, Európa leg-híresebb médiuma, Párisban s a Flammarioe Kamill lakásán tartott egyik szeáns leírása. Irta: Brissson Adolf, a „Temps“ belmunkatársa. — Egy író médium (Klimó János áll. isk. tanító) levele a szerkesztőhöz (fakszimiléekkel). — Báró Mikos János: A tömegvonzó erő és letheoria. — Még egyszer a negyedik dimenzió (Pogács Kornéltól). — Nem tudok segíteni (egy szerencsétlen svéd hajós beteljesült álma). — A haldokló édes anyja és fia (Gabányi Árpádné). — A házasságszerző hüpnótizmus (Herzfeld Aladár). — A „Rejtelmes Világ“ állandóan 2—2½/2 iv terjedetben hetenkint jelenik meg, csinos, izléses, színes borítékban, kétféle kiadásban. Előfizelési ára negyedévre csak 1 frt 50 kr. Finom papirosla nyomva 2 frt 50 kr. A „Rejtelmes Világ“ kiadóhivatala: Budapest, VIII., Üllői-ut 12. sz. alatt van, honnan kívánatra bár kinek ingyen küldenek mutatványszámot.

— **Egy öreg házaspár halála.** Kolluthról írják lapunknak: Ritka és érdekes haláleset foglalkoztatja a kolluthiakat. A napokban halt meg ugyanis Keller István és neje Keller Istvánné sz. Kelsch Katalin. A megboldogultak igen szép koral dicsékedhettek. Egy évben, 1822-ben születtek, 1842-ben tehát 57 éve kopuláltattak, míg 1899-ben pár napi betegség után a hallotti szentségekkelj ellátva az Urban elhunytak. Még egészséges korukban mondogatták többször, hogy együtt szeretnének meghalni s csakugyan az Isten meg is hallgatta a kérésüket, mert alig 24 órai különbözettel meg is haltak ugyanegy betegségben: agyékórban. Temetésük is együtt volt, hült telemeik pedig szintén egy közös sírban nyugosznak. A végítzességen a nagy rokonságon kívül melyek között négy dédunoka is van, az egész község részvéte ki a két öreg az utjukra.

— **Furfangos tanács a hivatalnokoknak.** A „Bácskai Hírlap“ mult számában ezen címmel megjelent közleményre vonatkozólag levelet kaptunk, a mely így szól:

„Tekintetes szerkesztőség!

Nagy elragadtatással olvastam a Bácskai Hírlap mult számában, hogy egy zseniális feltaláló vállalkozott arra, hogy csinál egy óraszerkezetet, a mely kontulirozni fogja, automatica a hivatalnokokat, hogy pontosan jönnék e be a hivatalba. Ez mind szép és helyes dolog — de addig is míg a patent erre a találmányra kiadva nincs batorokodom egy érdekes dologra a figyelmét felhívni. A mostani szigorú városházi kontrol mellett az ottani szolgálók a legpontosabban jegyzik fel, hogy melyik hivatalnok hány percelt elkészve érkezett a hivatalba, és hogy esetleg hány percelt hamarabb távozik onnan, mint a hogy szabad volna. Hát az a kóvikum van ennél a dolognál, hogy a kontrolt egy nagyon finom módon lehet kijátszani. Egyszerűen úgy, hogy egyáltalán nem megy be az illető hivatalnok a hivatalba, mert a szolgálóknak csak az van meghagyva, hogy azokat jegyezzék fel a kik későn jönnek a hivatalba és akik korán mennek el onnan. Ha tehát elkészik a hivatalnok akkor legjobb teszi, ha be se megy mert erről nem tesznek jelentést.

En erre a találmányra szabadalmat ugyan nem kérek, de a ki akarja vegye használt ennek a furfangos és praktikus tanácsnak tisztelettel Egy benfentes.

— **Hock János és a fuzió.** Hock János érdekes politikai apróságokat beszélt el Szegeden tegnapi este a fehér asztal mellett. Lebilineselő, jóízű itt is az előadás. Beszédbe akadt a nemzeti pártnak a kormánypártba való beleolvadása. és valaki némi gunyolódással meg batorokodott kérdezni az asztaltársak közül:

— Ugyan nagyságos uram, hogyan is fogja magát a kormánypárton érezni? Na erre kíváncsi vagyok.

Erre a híres szónok nevetett és következőképp felelt:

— Hát bizony, igen furcsán. Eleinte minden bizonynyai furcsa lesz. Olyanforma helyzet lesz az, mint a fiatal menyasszony helyzete, a ki esküvőre szívesen megy, mert tudja hogy együtt érez vele a vőlegénye, meg hát a házasság rendeltetése is, tudja, hogy ennek így kell lenni, ő és vőlegénye mátul fogva együvé tartoznak, mind ezt tudja és érzi — és másnap mégis szégyenli magát.

Igy illusztrálta a nemzeti párt szüzsies érzé-

seit Hock János. Szellemesnek elég szellemes er így, de valahol egy részében egy kicsit — sántít a hasonlat írja a Sz. N.

Ugyanis nem minden menyasszony szégyeni magát másnap.

A nemzetipárt se csatlolhatta föl a házassági okmányaihoz a hiteles ártatlansági bizonyítványt.

— **Elfogott tolvaj.** Vettük a következő levelet: Szivacz, 1899. február 21-én. Tekintetes szerkesztő úr! A „Bácskai Ujság” 22. száma „Szerencsés károsult” c. alatt napi hírel között egy oly hírt közöl, mely nem egészen felel meg a valóságnak s a mely egy kis tekintetben helyesbítésre szorul. Ugyanis ott akként van Kuluncsics Tamás szabadkai lakos kárára elkövetett sertéslopás feltüntetve, mintha annak felderítésében a szabadkai rendőrségnek volna tisztán érdeme, holott ez téves információ alapul, mert a 27 drb sertés eltávolítását nem a szabadkai rendőrség derítette ki, illetve a tettest nem ők nyomozták ki, hanem azt Dávid Sándor O. Szivacz község csendőrmestere kutatta fel s az ügyes tolvajt Zsákits Gávró ó-szivaczi lakos személyében már át is adta a szabadkai kir. ügyészségnek. Az ügyes csendőrmester még 1 drb lovat is ta'ált az illető tolvajnál, melyekről marhalevelet nem tudott felmutatni, továbbá még 2 drb hamisított marhalevelet is ta'ált. Azt hiszem ezek az adatok is teljesen beigazolják, hogy a dicsőség nem a szabadkai rendőrséget, hanem az teljes épségben a szivaczi csendőrmestert, Dávid Sándort illeti meg.

— **Egyiptom és Görögország.** A tudomány régóta keresi a görög műveltség egyiptomi elemeit. Az archeológia a képzőművészet terén nem igen ta'alt rokonságot, de a mytologia (Müller) s a philosphia (kivált Róth és Gladisch), annál többet. A görögök I. Pszamitik idejében kezdtek Egyiptomba vándorolni. A böles uralkodó szívesen fogadta a jövevényeket, de gondossan úgy telepítette le őket, hogy a Nilus elválassza az egyiptomiaktól. A nép gyűlölettel fordult el a jövevényektől. Tisztátlan fajú teremtesnek tekintette a helléni, kinek közelében fertőzés nélkül élni nem lehet. Az alsóbb nép a világról sem akart együtt enni a görögökkel, nem használta tájjukat, fazekajkat. Az előkelők bizonyos lenézéssel tekintettek a gyerek ország császára, könnyelmű faira, kinek ősei néhány század előtt még barbárok voltak. Annál nagyobb tisztelettel tekintettek a hanyatlásban is nagy Egyiptomra az élelmes görögök. Hozzájuk simulnak, isteneiket ez ősi kultúra istenitől származtatják, hőseiket az ősi pharaóktól. S kezdetét veszi egy nagy processzus, a gyerek-ország iskolába jár a régizhez, tanul, emelkedik hozzá. A mint Egyiptom súlyod, úgy nő Görögország, s a történet lejtőjén szembealálkoznak nemsokára. Egyik lefelé megy, vónulva, aggva, a másik ifju erővel siet föléle. Leveszi rozkadózó hátáról a terhét, s viszi magával ragadmányát a magasba, a művészi ideál felé. Egy nép ifjusága jelen meg előttünk, mely magába olvaszja a régi élet tanulságait, eredményeit, s a kísérletek helyébe lép egy új, nagy művészet, a világ legelső, legnagyobb művészete. A hatások e kicserélődéséről ír — igen szépen — a Nagy Képes Világtörténet most megjelenl 15-k füzete. A mű 12 nagy kötetben lesz. Marczali Henrik egyetemi tanár szerkeszti. Egy kötet ára 3 forint. Kapható részlelfizetésre is. Füzelenként is megjelen, egy héten egy füzet. Egy füzet ára 30 kr. Kapható a Révai Testvérek Irod. Int. R. T.-nál és minden hazai könyvkereskedésben. A közoktatásügyi miniszter e jelen művet az összes iskoláknak megvételre ajánlotta.

Sürgetés a városházán.

Fehér Ignácznak van egy nagyon sürgős ügye a városházán.

Elmegy először a főkapitányhoz.

Fehér. Főkapitány ur nagyon kérem ha azt a bizonyítványt kikaphatnám.

Főkapitány. Bocsnát, — de hát maradjon köztünk, ma délelőtti kardpárbajom van, — de csak tessék az alkaptány urhoz elmenni.

Fehér (elmegy az alkaptányhoz) és ugyanúgy mint fönt.

Alkaptány. Bocsnátot de most semmit se tehettek, azonnal egy kardpárbajomat kell elvégeznem — hanem legyen szíves a főjegyző urhoz menni — az megígérte, hogy helyettesíteni fog.

Fehér (elmegy a főjegyzőhöz. Ismétlődik az előbbi kérés.)

Főjegyző. Nagyon szívesen megtenném, de ma épen egy ágyú párbajom van, hanem lesz szíves az adóügyi tanácsnokhoz menni az volt szíves és megígérte stb.

Fehér (elmegy a tanácsnokhoz) ismétlődik az előbbi kérés

Tanácsnok. Engedelmet kérek, most éppen egy amerikai párbajom van, hanem lesz szíves a főszámvevő urhoz fordulni megismételve stb.

— — így megy azután a főszámvevő lő a gazdasági tanácsnokhoz, ettől a katonai tanácsnokhoz, ettől az alszámvevőhöz, ettől a városi t. aljegyzőhöz de mindegyiknek az nap délelőtt épen párbaja van.

Végre is be megy a diurnistához az pedig nincs ott mert mint párbajsegéd szerepel valahol — utóvégre is megunja a dolgot és a hivatalszolgát keresi, hogy nézze meg hátha elintézték azt az aktát.

A hivatalszolgja nincs ott, — az ajtó becsukva és lennt a posztól tudja meg, hogy a hivatalszolgja most vitt ki 8 pár pisztolt és 12 élesre fent kardot.

Fehér úr bevárja egész nyugodtan míg az ügyeket elintézni fogják.

SZÍNHÁZ.

Lili.

Márczius 2.

Ma este szépen megtelt a ház, intelligens közönséggel és sok-sok virággal. A közönség egy része tán „Lili” kedvéért jött színházba, de a virágok Torossynak hódoltak. Az ő jutalomjátéka volt ma. Ennek a hájos francia vaudvillenek czím szerepét adta Torossy Katicza és örömmel constatáljuk elég ügyesen és szép sikerrel. Lili egyike a leghálásabb szerepeknek, de talán a legnehezebbeknek is. Torossy Katicza különösen az első és második felvonásban igen ügyesen alakított: a dalokat szépen discret, finom ízléssel interpretálta, amiért persze zajos tapsokat aratott és egy két énekszámát meg is kellett ismételnie. Mihályban remek partnere volt Torossynak. Nemsak gyönyörű hangjáért, de igazán ügyes játékaért sok tapsot kapott. A második felvonásban egy kissé gyenge volt játéka, uniformisa pedig mesésen fura, de míg 2-3 próba után Pleuchard szerepét úgy megcsinálni, mint Mihályi, majdnem bámulatos. Még Ferenczy érdemel külön megemlést, aki Saint Hypothése gróf szerepéből cabinet alakot csinált. Jobb alakításban ezt a szerepet kívánni se lehet. — Az előadás különben is elég jó volt, csak a szörnnyű hosszú felvonások bszantották a közönséget.

Q.

Színházi levél.

Tek. Szerkesztő úr!

Bár a „Bácskai Ujság” vagyok előfizetője engedje meg, hogy panaszomat — megsértett önérzetemet Önnek sirjam el. Józsi bácsi a színházi ruhatárnok — meg Josep jobban mondva Plutó az alvilág ura felcsaptak a „Bácskai Ujság” rendes levelezőjévé és folyton irkálnak sok olyan dolgot össze-vissza melynek nincs valódi alapja. Mert hát honnét is lennének ők alaposan tájékozva? hisz a vén kecske egész nap fent van a ruhatárba, neki nem szabad nappal a színész urak közé menni, ő csak este 6 órákor van jogositva átlépni az öltöző küszöbét akkor is alázatosan közeledik a színész urakhoz és öltözeti őket. Josep a fűtő! no már engedelmet kérek de ő meg éppen nem jön „közénk,” s bár kötelessége volna az öltözőt is fűteni arra sem pflant, haragszik ugyanis az Erneyi urra mert az Erneyi ur kivette kezéből a hatalmat és próba alatt Erneyi ur tesz czenet a tűzre, hangoztatja is a Josep, hogy ő csak a színházat és az irodát fűti — de már a színész uraknak csak had legyen Erneyi ur a fűtő! no de meg is felel ám ennek az Erneyi ur, nem is kell, hogy szójanak neki collegái csak azt mondja Nagylaki úr, „jaj de hideg van itt” s Erneyi úr már veszi a lapátot és fűt! Ha valaki tud valamit a mi a színháznál történik az csak én lehetek az! És ott vagyok mindig köztük — nekem szabad bemenetem van minden Nagyságához a nap bármely szakában, reggel ha szerepet küldenek akár melyik Nagyságának elviszem csak éppen bekopogtatok, kérdik ki az? Én Máttyás! s azzal már bent is vagy k a szobában, a májam csak úgy hzik mikor látom egyik másik szép Nagyságot a mint fekszik az ágyban olyan kőczosan egyik kezében a kávé csésze másik kezében a szerep a mit az nap este játszik. Különbben ha megengedik szerkesztő úr majd máskor erről többet fogok írni s bebizonyítom, hogy ki vagyok én! Most csak azt akarom elmondani, hogy mért bukott meg a Bácskai fekete király, Azt mondják mert rossz darab! Nem igaz! tessék a Deréki utat megkérdezni rossz-e az a darab! Azt mondják, hogy betiltották! Nem igaz — én legalább nem tudok se őle semmit pedig mindig az irodában vagyok! Hanem ha akarják tudni, hogy ki buktatta meg hát megmondom: a Lomniczy úr! Bizony isten! Tetszett látni mit csinált akkor este? Kifestette magát szép fehérre (már 5 órákor a tükör előtt ült pedig máskor mindig 7 órákor jön be öltözködni) magára vett egy hófehér bő gatyát és inget, kék selyem mellényt stb. Hát ki az istenyi látott ilyen Fekete királyt — éppen Bácskában? én nem! pedig itt születtem a XIII-ik körben! Persze mikor a közönség meglátta hát tisztába volt vele, hogy így meg kell bukni a darabnak ha a főszereplő még helyesen öltözni sem tud. Mkor másodszeron és e télen utoljára hirdették a darabot és helyette a Gyurkovics kisasszonyok rukkoltak be, egy úr a színház előtt kérdi a Mihályi urat, hogy mért nem adják a Fekete királyt? Mire a Mihályi ur azt felelte, hogy azért mert kiment a színe! Bizony kiment de már akkor mikor a Lomniczy urra osztotta a Deréki ur a szerepet, a ki a helyett, hogy feketére festette volna az arcát és fekete ingben gatyában jelent volna meg — csinált belőle egy paraszt

gigerlét. Azért nem szeretem ha az újságok irnak erről is meg arról is, nem tudják azt a mitől a légy elpusztul, nem jönnek hozzám kérdezősködni hanem felülnék Józsi bácsinak és Jozsefnek! Most egyelőre zárom becses soraimat mert a Tóth ur elküldött még dél elött a czipészhez egy pár női czipőért, el kell vinnem a II. körbe egy valakinek, e már az 5-ik pár a téli időny alatt. Remélve, hogy máskor is szívesen veszi becses soraimat a tek. szerkesztő úr, tiszteelve a kritikusi urakat meg a lapforgató leányokat a nyomdába a kik vannak

maradtam hazafias hive

Matyj

színházi szolgálja és szerepek kihordója.

Törvénykezés.

— Tömeges szabadkai sajtóperek. Szegeden éppenséggel nem megy újságszámba az, ha egy hónapban 4 vagy 5 nagyobb szabadkai sajtóper van kiütve. Ez a hónap sem áll gyengén szabadkai sajtóperek dolgában Szegeden. A jövő hétfőn (13-án) Dimitrievics Bogdán panaszosnak Karanovics Mladen elleni sajtóper van kiütve. A sértő cikkek a néhai »Subotiecke Novine«-ben jelent meg. Mint értesültünk, Dimitrievics ellen éppen magyar érzelmei miatt intéztek más ürügy alatt támadást. A szerkesztő azt állítja, hogy a cikket más írta, de a felelősséget azért elvállalta. Dimitrievics Bogdánt Polczner Jenő, Karanovics Mladent dr. Petrovics Dusan fogja

védeni. — A második sajtóper a Szabadkai Zalogháznak Terbe Vincze és Tedladkó Ede elleni sajtóper (20-án.) Itt is a szerzősége a »Népszava« szerkesztőjére akarják háritani a panaszosok. — A harmadik pedig lapunk mult számában megemlített sajtóper (27-én), a melyet Cziráky József községi jegyző indított a »Bácskai Hirlap«-ban megjelent cikkek miatt Gergely János ellen. A szegedi esküdt-szék tehát éppenséggel nem panaszkodhatik, hogy a szabadkai elhanyagolják.

Szerkesztői üzenet.

R. H. 12-ik levelét veszszük már, amelyk mindegyikében egy-egy verset küld be. Még eddig egyet se közöltünk nem azért mert a versek jók, — hanem mert egyáltalán olyan rosszak, hogy legrosszabb esetben is tavaszkor volnának kiadhatók. Mit szólna a közönség, ha télen ilyesmit közzétenénk mint »Ledandoló« című balladájának ez a pár sora :

S mikor a hold a földre hullva

Sötét erélytel zendüle

S a filoméla hangos röptü

Dalával zúgva csendüle,

Mikor a Neptun s társa czégnék

Firmája szállkokkák tört

Óltan ült a Nemzetiben

S magába öntötte a sört!

Igaz, hogy van benne poézis, művészet, finomság és költői báj — de mit ér ez mind ha mindettől a mi szívünk táj!

Bérbeadó

a főtéri házamban a Kassowitz és Krauser-féle, továbbá egyéb kisebb **bolthelyiségek,**

ugyanolt a II-ik emeleten egy lakás, mely áll: 6 szoba, alkov, előszoba, fürdőszoba, konyha, éléskamra és egyéb tartozékaiból, parkett, vízvezeték és felhuzóval.

Kunetz Ignátz.

Hirdetmény.

Alulirt előljároság ezennel közhírré teszi, hogy a hitközség kizárólagos tulajdonát képező, a husvéti kenyér előállítására, szállítására és elárulására, valamint a husvéti kenyérliszt forgalomba hozatalára vonatkozó jogok az idevágó ministeri rendeletben gyökerező összes kiváltságaival és jogositványaival együtt a folyó évre bérbeadás után **Mayer Mór** szabadkai lakosra ruházta át, ezzel kapcsolatosan figyelmezteti a hitközség tagjait, hogy husvéti kenyér előállítására ilyennek bárhonnán való behozatalára és értékesítésére, valamint husvéti kenyérből készült liszt vid kről való beszállítására és felhasználására senki jogositva nincs, az ezen rendelet ellen vétők irányában most nevezett bérlő nemcsak a rendőr hatóság segédletét igénybe venni, de a hitközség által reá ruházott elközbási jogot gyakorolni is felven hatalmazva.

Szabadka, 1899. február 24-én.

A szabadkai izr. hitközség előljárosága.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a Dr. Spitzer-féle Mária kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használatával pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder“ és „Miriá-szappan“-nal használva pedig megőrvi az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerertárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb 3 tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

Mindenki maga festheti padlóját!!

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lakfesték tartósságban, keménységben és fényben felülmul mindenféle gyártmányt

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lakfesték 6 óra alatt szárad (jótállás mellett)

O. Fritze-féle Bernstein olaj-lakfesték a konkurrens gyártmányoknál sokkal kiadobb, 1 kgr. elegendő 16 m. padló egyszeri befestésére

Tehát használatban a legolcsóbb.

Raktár Szabadkán Vasvári és Hoffmann festékkereskedésében.

* Elsőrangú hazai gyártmány *

Pontos cím:

Első magyar Gazdasági Gépgyár

részvény-társulat

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakkavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szeceksavagók Morzsolók.

Torontáli Szőnyeggyár Részvény-Társ.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmírna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, bondoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karámini) függönyöket, torontáli sziab szőnyegeket (Tyllin), terítők, függönyök, divánátvetők stb. részére

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dusa felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakkavágó cikkekben, u. m. olasz bbfajtájú szőnyegek, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- s lóprokrók